

Oponentský posudek diplomové práce Lenky Vogeltanzové Syntakticko-stylistické defekty v textech regionálního periodika Domažlický deník

Diplomová práce má dobrou strukturu. V teoretické části autorka podrobně vymezuje základní pojmy, konstatuje terminologickou rozkolísanost ve zkoumané oblasti. Nevhodné je podmínkové souvětí na s. 12: *Pokud bychom srovnali současnou publicistiku s texty z počátku století nebo jen s projevy vzniklými před r. 1989, přišli bychom na to, jak se publicistický styl vyvíjel a stále vyvíjí.* Autorka věnuje náležitou pozornost obrazným prostředkům, které současná publicistika využívá, módním výrazům, frazémům a jejich modifikaci apod. Velmi pěkně je zpracována kapitola věnovaná žánrové diferenciaci a stylovým normám.

Diplomantka podrobila analýze celkem 80 článků regionálních periodik. Stanovila si kritéria analýzy, ukázalo se však, že předem vymezené jazykové jevy se v excerpovaném materiálu téměř nevyskytovaly nebo se vyskytovaly pouze minimálně. V dalším textu upozorňuji na některé problémy v analýze.

V následujícím souvětí na s. 47 není nepravá skladební dvojice, jak je konstatováno: *Taková jsou díla J. V. ze Kdyně na Domažlicku vytvořená automatickou kresbou.*

Na s. 49 autorka uvádí, že se v analyzovaných textech vyskytla nejednotnost v psaní číselných údajů. V uvedeném textu je však jinak než vyjádření věku psáno složené přídavné jméno, jehož součástí je číselný údaj, a u něj je skutečně vhodnější zápis slovem. *Podle žaloby násilník ze severního Plzeňska už v roce 1999 svou nevlastní, tehdy čtrnáctiletou dceru osahával a pak ji až do jejích 15 let minimálně jednou týdně dál pohlavně zneužíval. Stejně postupoval i u další nevlastní dcery (tehdy 13 let), kterou začal zneužívat v roce 2004...*

Nepravá skladební dvojice není v následujícím příkladu na s. 52, jak je uvedeno: *Měli mít hlavně výchovnou roli, ale ukázalo se, že svým kolegům pohybujícím se ve veřejné dopravě inkognito zdárně šlapou na paty.*

Za anakolut nelze považovat příklad na straně 54: *Jednak místních kapel a souborů, ovšem v programu nechybějí ani skupiny působící po celé republice i v zahraničí.*

Chybně je označen pád na s. 56: *...v tomto případě je správné užití dativu – na Weissově louce.*

Autorka hodnotí užití určitého jazykového prostředku v rovině chybně – správně, nikoli jak by bylo bývalo lepší v rovině vhodně – nevhodně. Na s. 56 považuje za chybné užití hovorového tvaru lidí, ačkoli jde o spisovný tvar hovorový a v kontextu daleko vhodnější, než knižní tvar lidé, který autorka navrhuje jako „správný“: *Budeme hrát staré pecky, ale i novinky, protože i ty chtějí lidi slyšet.*

Na s. 59 autorka chybně považuje předložku „s“ za spojku. *Ve spojení ...seznámit vozy... chybí spojka - seznámit s vozy.*

Autorka se dopouští syntakticko-stylizačních defektů, přestože je to téma její diplomové práce.

S. 11: *Pozornost je věnována též kompoziční výstavbě textu a syntaktickým konstrukcím specifických pro analyzovaný funkční styl.*

S. 25: *Přesto existují taková, které.... (parenteze)*

S. 37: *Beletristické žánry jsou zastoupeny typické útvary, k nimž patří především črta, sloupek, reportáž a novinářský fejeton.*

S. 40: *Velká pozornost je věnována sportu, kultuře a historie.*

S. 53: *Nutno říci, že ale v Domažlickém deníku se objevovaly ve větší míře. (slovosled)*

S. 66: *Oproti tomu nepravá vedlejší věta vztažná je důsledkem o snahu kondenzace textu, což není vždy stylisticky vhodné.*

V diplomové práci se vyskytují i jiné stylizační chyby, např. významově chybné vyjádření.

S. 48, podobně s. 52:

Po důkladné excerpce jazykového materiálu jsme došli k závěru, že jazyková kritéria analýzy, jež jsme si předem stanovili, se v daných jazykových komunikátech objevovala v menší míře, než jsme předpokládali.

Lexikálně chybně užito je adjektivum „neodborný“ v následujícím příkladu uvedeném na straně 59:

Domníváme se, že stylistické nedostatky textů souvisí s neodbornou jazykovou vybaveností redaktorů.

V rozporu s normou je chybně užití pomlčky tam, kde má být spojovník. (S. 40, 41: 16 – 32 stran, podobně i s. 46)

Chybně je zapsáno slovo viz s následnou tečkou. S. 49: (viz. předcházející příklad), s. 60: (viz. předchozí podkapitoly), s. 61: (viz. níže), s. 65: (viz. příklady v analytické části práce).

Chyba v jevu lexikálního pravopisu je ve větě na s. 60: *Tato nejednotnost značně stěžuje čtenářovu interpretaci.*

Interpunkční čárka chybí na s. 61:

Proč tomu tak je a jaké mají tyto defekty dopad na jazykovou úroveň textů hodnotíme v celkovém závěru předložené diplomové práce.

Nadbytečná je interpunkční čárka v souvětí na s. 67: *Vlivem použití nesprávného slovosledu a dlouhých souvětí, se texty v řadě případů jeví špatně srozumitelné pro čtenářovu následnou interpretaci.*

Překlepy

S. 21: *V publicistice se setkáváme také s přemírou knižních, literárních **frazému**.*

S. 22: (pův. **Obrazné** vyjádření....)

S. 29: *Jde o stylovou příznakovou jako zřetelnou stylovou aktualizaci jazykového prostředí.*

S. 38: *Vedle svérázností v uváděné makrokompozici neboli architektonice publicistiky, **spočívají** v užitých slohových postupech a útvarech, sledujeme v publicistice také některé charakteristické rysy v rovině tektonické, v mikrokompozici.*

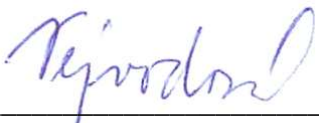
S. 53: *Anakolut a kontaminace se nevyskytovaly ani v jednou z analyzovaných deníků.*

S. 61: *..na nižší úrovni než v Klatovském deníku...*

Přes uvedené nedostatky diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

Navržená klasifikace: dobře

Plzeň 20. 8. 2013

PaedDr. Jana Vejvodová, CSc.,
oponentka diplomové práce